

ОШ “Стари град”, Ужице

**Програм наставе и учења за обавезни изборни
предмет**

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

за период школске 2018/2022. године

VI РАЗРЕД

2019-2020. Шк.год.

Наставници:

Гордана Шишић

одељења: V2, V1/3, VI1, VI3, VIII1, VIII2, VIII3

Зорица Јевтић

одељења: VI2, VI4, VII1, VIII4

Сања Јовановић

одељења: VII2/4, VII3

Душица Јеремић-Гардић

Одељење: V4

VI РАЗРЕД

Циљ предмета:

Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Фонд : 1 час недељно, односно 36 часова у току године

Тематски/глобални план:

Редни број	ТЕМЕ /садржаји	Број часова
1.	Људска права	8
2.	Демократско друштво	9
3.	Процеси у савременом свету	9
4.	Грађански активизам	10
УКУПНО		36

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
ЉУДСКА ПРАВА	<ul style="list-style-type: none"> - образложи везу права и одговорности на примеру - наводи примере за посебне групе права слобода да и заштита од - аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе свих ученика за образовањем - штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; - идентификује показатеље кршења људских права у свакодневном животу, на примеру из историје или литературе	<p>Права и одговорности</p> <p>Моја и твоја права – наша су права</p> <p>Права и одговорности</p> <p>Посебна група права: слобода да и припадајуће одговорности</p> <p>Посебна група права: заштита од и припадајуће одговорности</p> <p>Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности</p> <p>Право на квалитетно</p>

		<p>образовање и једнаке могућности за све</p> <p>Инклузивно образовање-квалитетно образовање за све</p>
<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО</p>	<p>- сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт</p> <p>- образложи улогу грађана у друштвеном сиситему и систему власти на примеру</p> <p>- разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне</p> <p>- позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција</p>	<p>Демократско друштво и партиципација грађана</p> <p>Демократско друштво</p> <p>Грађанин</p> <p>Дете као грађанин</p> <p>Процедуре којима се регулише живот у заједници; ко је овлашћен да доноси колективне одлуке и којим процедурама</p> <p>Власт</p> <p>Нивои и гране власти</p> <p>Лествица партиципације ученика у школи: манипулација, декоративна, симболичка и стварна</p> <p>Партиципација на нивоу одељења и школе</p>

<p>ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ</p>	<p>- образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца</p> <p>- примени 7 правила за сигурно четовање и слање смс порука</p> <p>- препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ</p>	<p>Употреба и злоупотреба интернета и мобилних телефона</p> <p>Позитивно коришћење интернета и мобилног телефона</p> <p>Шта је дозвољено, а шта није на интернету</p> <p>Утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца</p> <p>Опасности коришћења интернета и друштвених мрежа</p> <p>Дигитално насиље и веза са Конвенцијом о правима детета</p> <p>Карактеристике и последице дигиталног насиља</p> <p>Реаговање у ситуацијама дигиталног насиља</p> <p>Одговорности ученика и школе</p>

<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p>	<p>-учествује у избору теме, узрока и инструмента истраживања</p> <p>-учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака</p> <p>-процењује ефекте истраживања и идентификује пропусте и грешке</p> <p>-у дискусији показује вештину активног слушања, износи став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин</p> <p>-учествује у доношењу правила рад групе и поштује их</p> <p>-проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора</p>	<p>Планирање и извођење истраживања о понашању ученика у школи и њиховим ставовима о употреби- злоупотреби интернета и мобилних телефона</p> <p>Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем.</p> <p>Избор теме, узрока и инструмента истраживања</p> <p>Спровођење истраживања</p> <p>Обрада података</p> <p>Тумачење резултата</p> <p>Припрема и презентација добијених резултата</p> <p>Евалуација истраживања</p>
---------------------------------------	---	--

--	--	--

Област/тема	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА (по областима)
ЉУДСКА ПРАВА	<p>-проширивати знања у вези са правима са фокусом на одговорности</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознавање ученика са садржајем наставног програма и давање јасних упутстава за рад; - повезивање постојећег знања са новим; - разумевање значаја инклузивног образовања кроз исказивање разумевања и толеранције и спремности да пруже помоћ и подршку ученицима који похађају по иопу - препознавање својих права и права других, као и идентификација кршења истих;
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	<ul style="list-style-type: none"> - упознавање са основним појмовима демократског друштва са фокусом на партиципацију - примена различитих интерактивних облика рада, као и одабир активности које подстичу критичко мишљење. - разликовање декоративне од праве партиципације постиже се бројним примерима
ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ	<ul style="list-style-type: none"> - осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација, играња улога, промоција дебата, дискусија, пројеката, истраживања.. - симулација примера из свакодневног живота: дигитално вршњачко насиље - користити материјал из пројекат Школа без насиња - коришћење филмова, интернета, као и разговор о говору мржње, нетолеранцији и дигиталном насиљу;
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	<ul style="list-style-type: none"> - идентификација примера грађанског активизма у школи и неговање позитивног става према томе; - прикупљање података о теми на основу различитих извора и техника; - реализација истраживања, као и њихова презентација и анализа; - неговање тимског рада; - вредновање ефеката истраживања

Праћење и вредновање

Чињеница да је оцењивање описно не умањује потребу за континуираним праћењем напредовања ученика у достизању исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања у односу на иницијалну процену и давања повратне информације. Ученике треба оспособљавати и охрабрити да процењују сопствени напредак и напредак других ученика.

Грађанско васпитање пружа изузетне могућности за неговање саморефлексије (промишља о томе шта зна, уме, може) и подстицање саморегулације процеса учења кроз постављање личних циљева напредовања и планирања како то да оствари.

Кључни показатељи напредовања јесу све правилнија употреба, из разреда у разред, термина који се односе на демократске појаве и процесе, исказивање ставова аргументацијом, ненасилна комуникација, прихватање различитости, показивање емпатије, све чешће испољавање иницијативе, већи степен сарадљивости.

Посебност Грађанског васпитања је у томе што је оно део ширег концепта образовања за демократију и грађанско друштво и у том смислу је повезано са другим предметима и ваннаставним активностима и етосом школе.

Продукти ученичких активности: постери, панои, видео запис, фотографије, презентације акције, истраживања, представе и др. имају важну улогу у процени квалитета рада и редовно их излазимо у холу школе и на сајту школе.

Кључни појмови: права и одговорности, демократско друштво, партиципација, дигитално насиље и ставови

